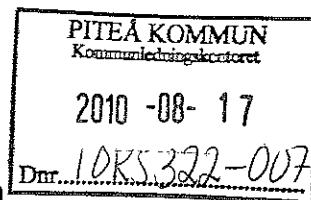

2010-08-11

1(2)

För kännedom;
KF:s presidium
Gruppledare
Kommunstyrelsen
Kommunchefen

Socialnämnden

Våld i nära relationer

Vi har i egenskap av förtroendevalda revisorer i Piteå kommun granskat kommunens verksamhet riktad till personer som utsatts för våld i nära relationer. Uppdraget har tillkommit ur vår risk och väsentlighetsanalys. I granskningen har vi biträtts av sakkunniga från Komrev inom PricewaterhouseCoopers.

Granskningens revisionsfråga har varit att bedöma om det bedrivs en ändamålsenlig verksamhet som säkerställer att kvinnor som utsatts för våld, deras barn och män som utövar våld i nära relationer får skydd, stöd och behandling.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunens verksamhet är ändamålsenlig och verkar för att säkerställa att personer som är utsatta för våld, deras barn och deras anhöriga som utövar våld i nära relationer får skydd, stöd och behandling. Den sammanfattande bedömningen baseras på följande granskningsiakttagelser:

- Det sker uppsökande och förebyggande verksamhet för stöd till våldsutsatta personer och barn som bevittnat våld och vi bedömer denna som god.
- I socialtjänstens utredningsarbete beträffande primärt andra behov än skydd stöd och behandling mot våld finns goda förutsättningar att upptäcka våld i nära relationer.
- Det sker kompetensutveckling inom socialtjänsten med syfte att säkerställa att personal som arbetar med våldsutsatta eller personer som bevittnat våld har erforderlig kompetens.
- Det saknas kunskap om omfattningen av våld eller andra övergrepp mot personer som utförs av närstående eller av barn som bevittnat våld. Det saknas även kunskap i vilken grad erbjuden hjälp och stöd motsvarar befintligt behov.
- Samverkan sker med andra myndigheter både i kommunen och i länet. Samverkan sker även mellan nämnder i kommunen.
- Befintlig dokumentation är tillfredsställande.

För att utveckla verksamheten ytterligare rekommenderar vi socialnämnden att:

- Följa upp befintligt handlingsprogram Kvinnofrid i Piteå
- Fortsätta påbörjad utbildning/utveckling inom socialtjänsten om mäns våld mot kvinnor och i detta involvera äldreomsorg samt handikappomsorg i större utsträckning
- Säkerställa att kunskap rörande specifika behandlingsmetoder som bedöms nödvändig för verksamhet riktad mot personer som utsatts för våld eller bevittnat våld finns bland tillsvidareanställd personal
- Verka för att kartlägga i vilken omfattning våld eller andra övergrepp mot anhöriga sker samt i vilken omfattning barn bevittnar våld
- Verka för att analys sker avseende i vilken utsträckning erbjuden hjälp och stöd motsvarar befintligt behov
- Tydliggöra i organisationen vart vuxna som utsätts för våld ska vända sig

I övrigt hänvisar vi till de iakttagelser och bedömningar som görs i bifogad revisionsrapport.

För revisorerna i Piteå kommun

Bengt Ek
Ordförande

Hans Lundström
Revisor

Bilaga: Revisionsrapport "Våld i nära relationer", Piteå kommun, augusti 2010", Komrev inom PricewaterhouseCoopers.

Revisionsrapport

Våld i nära relationer

Piteå kommun

augusti 2010

Helena Lundberg, certifierad kommunal revisor

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning.....	3
2	Inledning	5
2.1	Bakgrund	5
2.2	Revisionsfråga	5
2.3	Metod och avgränsning	5
3	Förutsättningar	6
3.1	Socialtjänstlagen.....	6
3.2	Socialstyrelsens författningssamling	6
3.3	Kommunala dokument	6
3.3.1	Våra kommentarer	7
4	Granskningsresultat.....	7
4.1	Uppsökande och förebyggande verksamhet.....	7
4.1.1	Kommunens hemsida.....	7
4.1.2	Information och utbildning	7
4.1.3	Våra kommentarer	8
4.2	Upptäckt av våld i utredningsarbete gällande andra behov	8
4.2.1	Enheten för psykosocialt stöd för vuxna.....	8
4.2.2	Enheten för stöd till försörjning.....	8
4.2.3	Våra kommentarer	8
4.3	Personalens kompetens.....	8
4.3.1	Barn och familj	9
4.3.2	Psykosocialt stöd till vuxna	9
4.3.3	Stöd till försörjning.....	9
4.3.4	Våra kommentarer	9
4.4	Insatser.....	10
4.4.1	Våra kommentarer	11
4.5	Samverkan	11
4.5.1	Våra kommentarer	11
4.6	Dokumentation	12
4.6.1	Våra kommentarer	12

1 Sammanfattande bedömning

På uppdrag av Piteå kommuns förtroendevalda revisorer har Komrev inom PricewaterhouseCoopers granskat verksamhet riktad mot personer som utsatts för våld i nära relationer. Granskningens revisionsfråga har varit att bedöma om det bedrivs en ändamålsenlig verksamhet som säkerställer att personer som utsatts för våld, deras barn och anhöriga som utövar våld i nära relationer får skydd, stöd och behandling.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunens verksamhet är ändamålsenlig och verkar för att säkerställa att personer som är utsatta för våld, deras barn och anhöriga som utövar våld i nära relationer får skydd, stöd och behandling. Den sammanfattande bedömningen baseras på följande granskningsiakttagelser:

Uppsökande och förebyggande arbete för målgruppen

Det sker uppsökande och förebyggande verksamhet för stöd till våldsutsatta personer och barn som bevittnat våld och vi bedömer denna som god. Det är svårt att rikta information direkt till målgruppen p.g.a. de omständigheter som råder kring våldsutsatta. Vi anser att socialtjänsten arbetar engagerat och med stor insikt i problematiken kring våldsutsatta personer.

Upptäckt av våld i utredningsarbete gällande andra behov

I ärenden med personer som har missbruks- och beroendeproblem som enheten Psykosocialt stöd till vuxna utreder är våld ett mycket vanligt inslag i den totala problembilden, varför de är observanta på att kontrollera om våld förekommer i nära relationer. Enheten för stöd till försörjning kommer relativt ofta i kontakt med personer som utsätts för våld och är därför observanta på problemet.

I socialtjänstens utredningsarbete beträffande primärt andra behov än skydd, stöd och behandling mot våld bedömer vi att det finns goda förutsättningar att upptäcka våld i nära relationer.

Personalens kompetens

Personalen inom socialtjänsten har socionomexamen eller annan relevant akademisk utbildning. All personal som kommer i kontakt med personer som utsatts för våld eller bevittnat våld har inte teoretiska kunskaper inom området våld eller andra övergrepp av eller mot närstående. Utbildningsinsatser sker inom området och det finns fem kvinnofridsinstruktörer till stöd för anställda i kommunen. Vi noterar att den personal som har specifik kunskap rörande vissa behandlingsmetoder inom området våld i nära relationer är visstidsanställd.

Vi bedömer att kompetensutveckling sker inom socialtjänsten med syfte att säkerställa att personal som arbetar med våldsutsatta eller personer som bevittnat våld har erforderlig kompetens. Vi rekommenderar socialnämnden att säkerställa att kunskap rörande specifika behandlingsmetoder som bedöms nödvändig för verksamhet riktad mot personer som utsatts för våld eller bevittnat våld även finns bland tillsvidareanställd personal.

Tillräckliga insatser för målgruppen

Det saknas kunskap om omfattningen av våld eller andra övergrepp mot närstående eller av barn som bevittnat våld. Det saknas även kunskap i vilken grad erbjuden hjälp och stöd motsvarar befintligt behov. Det är väsentligt att socialnämnden säkerställer att de behandlingsmetoder som används är utformade från den bästa tillgängliga kunskapen om våldsutsatta personers och barns behov och vad som ger bäst resultat.

Vi kan inte bedöma om befintliga insatser är tillräckliga. Det är tillfredsställande att upprättad handlingsplan för stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld innehåller hur ovan nämnda områden ska hanteras i framtiden.

Vi rekommenderar socialnämnden att tydliggöra i organisationen vart vuxna som utsätts för våld ska vända sig för att erhålla hjälp och stöd.

Samverkan internt och externt

Samverkan sker med andra myndigheter både i kommunen och i länet. Samverkan sker även mellan olika nämnder i kommunen.

Vi bedömer att socialtjänstens samverkan i syfte att utveckla stöd och hjälpinsatser till personer som varit utsatt för våld eller bevittnat våld är tillfredsställande.

Vidare bedömer vi att befintlig dokumentation är tillfredsställande. I rapporten återfinns även andra förslag till åtgärder för att vidareutveckla den interna kontrollen rörande verksamhet riktad till personer som utsatts för våld, personer som utövar våld och personer som bevittnat våld.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Socialtjänsten svarar för omsorg och service, upplysningar, råd, stöd och vård, ekonomisk hjälp och annat bistånd till familjer och enskilda som behöver det. Den ska verka för att barn växer upp under trygga och goda förhållanden och arbeta uppsökande för att upplysa om verksamheten och erbjuda hjälp. Insatserna ska utföras av personer med lämplig utbildning och erfarenhet.

Socialstyrelsen konstaterar att socialtjänstens stöd till våldsutsatta kvinnor, barn som bevittnar våld och män som utövar våld har utvecklats, men att variationerna mellan kommunerna är stora och att det ofta saknas ett barnperspektiv.

I media har det framkommit flera fall där våld förekommit mot kvinnor och barn under senare tid. Revisorerna har i sin risk- och väsentlighetsanalys lyft fram detta som ett aktuellt granskningsområde.

2.2 Revisionsfråga

Granskningen ska besvara följande revisionsfråga:

Bedrivs en ändamålsenlig verksamhet som säkerställer att personer som utsatts för våld, deras barn och anhöriga som utövar våld i nära relationer får skydd, stöd och behandling?

För att besvara revisionsfrågan ska följande kontrollmål granskas:

- Sker ett uppsökande och förebyggande arbete för målgruppen?
- Säkerställs att eventuellt våld upptäcks i utredningsarbete gällande andra behov?
- Säkerställs att personalen har kompetens i arbetet med våldsutsatta personer och barn som bevittnat våld?
- Finns tillräckliga insatser för målgruppen?
- Samverkar socialtjänsten internt inom kommunen och med andra huvudmän kring målgruppen?

2.3 Metod och avgränsning

Granskningen har skett via intervju med chefen för vård och omsorg, verksamhetsområdeschef vid psykosocialt stöd till vuxna, bitr. verksamhetsområdeschef för försörjningsstöd, projektledare för Kvinnofrid, enhetschef vid Barn och Familj samt socialsekreterare.

Vidare har granskning och analys skett av verksamhetsplan 2010, årsredovisning 2009, delegationsordning, protokoll, handlingsplan för stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld, handlingsprogram Kvinnofrid i Piteå, projektansökan och slutrapport från projektet för att stärka kvinnojoursverksamheten och utveckla stödet till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld samt protokoll.

Aktgranskning har gjorts av 2 akter; Granskningen omfattar verksamheter inom individ- och familjeomsorgen som möter vuxna (över 21 år) och deras barn. Detta omfattar även handläggning av ekonomiskt bistånd, samarbetsamtal och utredningar gällande boende, vårdnad och umgänge. Granskningen har inriktats på dokumentation av utredningar, journalanteckningar har inte granskats lika ingående.

3 Förutsättningar

3.1 Socialtjänstlagen

I socialtjänstlagen 5 kap. 11 § andra stycket framgår att socialnämnden särskilt ska beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Vidare ska socialnämnden särskilt beakta att barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående vuxna är offer för brott och kan vara i behov av stöd och hjälp.

3.2 Socialstyrelsens författningssamling

Socialstyrelsens allmänna råd om socialnämndens arbete med våldsutsatta kvinnor samt barn som bevittnat våld ger rekommendationer som bygger på socialtjänstlagen, se ovan.

Socialnämnden bör i verksamhet som rör våldsutsatta kvinnor se till att de metoder som användas för att ge en kvinna stöd och hjälp är utformade utifrån den bästa tillgängliga kunskapen om våldsutsatta kvinnors behov och vad som ger bäst resultat. Det samma gäller de metoder som används för att ge ett barn stöd och hjälp.

Socialnämnden bör i verksamheten beakta både grupper och enskildas behov av stöd och hjälp, inklusive särskilda behov på grund av t.ex. ålder, etnicitet, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller missbruk och beroende.

3.3 Kommunala dokument

Verksamhetsplan stöd- och omsorg 2010

Här framgår att socialtjänsten ansvar för stöd till våldsutsatta kvinnor skärptes 2009 och att arbetet inom området påbörjats och ska fortsätta under 2010.

Kvinnofrid i Piteå

Socialnämnden antog 2005 ett gemensamt handlingsprogram omfattande sjukvården, polisen och socialtjänsten. Syftet var att tydliggöra myndigheternas olika ansvarsområden och att åstadkomma ett optimalt samnyttjande av insatser för kvinnor i situationer där män utövar våld mot kvinnor. Handlingsprogrammet innehåller mål, inriktning och checklistor. Den gemensamma målsättningen är att motverka våld mot kvinnor så att antalet misshandlade kvinnor minskar samt hjälpa och stödja den utsatta kvinnan. Det har inte skett någon uppföljning och utvärdering av fastställda mål.

Handlingsplan

I socialstyrelsens allmänna råd SOSFS 2009:22 (S) Socialnämndens arbete med våldsutsatta kvinnor samt barn som bevittnat våld, framgår vilka områden som bör ingå i en handlingsplan samt kontinuerligt följas upp och revideras. Handlingsplan för stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld, Piteå kommun, har fastställts i juni 2010 och omfattar samtliga delar.

Dokumentationssystem

Socialtjänsten nyttjar BBIC, Barns Behov I Centrum, ett system för utredning, planering och uppföljning. Detta system utgår bl.a. från befintliga krav på dokumentation. Handläggningsrutinen upplevs tillfredsställande av intervjuade vid enheten för Barn och familj, förutom i de fall där mannen och kvinnan har gemensam vårdnad om barn. I dessa fall har bägge parter rätt att ta del av barnets akt enligt föräldrabalken och därigenom kan mannen se om anmälan rörande våld är inlämnad.

3.3.1 Våra kommentarer

Vi rekommenderar socialnämnden att följa upp det handlingsprogram som antagits 2005 i syfte att öka den interna kontrollen. Vi bedömer att befintligt dokumentationssystem är tillfredsställande och vi noterar att personalen är observant på problem som kan uppstå, vilket är positivt.

Vi bedömer att upprättad handlingsplan är tillfredsställande och rekommenderar socialnämnden att komplettera handlingsplanen med dokumenterade rutiner som stöd och hjälp i det dagliga arbetet för berörd personal.

4 Granskningsresultat

4.1 Uppsökande och förebyggande verksamhet

4.1.1 Kommunens hemsida

Det finns information på kommunens hemsida till personer som är utsatt för våld. Här finns angivet telefonnummer, vissa länkar och organisationer/myndigheter som personer utsatta för våld kan kontakta för att erhålla hjälp och stöd. Det finns en länk till en informationsbroschyr i ämnet "Våld mot kvinnor".

4.1.2 Information och utbildning

Enheten Barn och familj har informerat och utbildat andra myndigheter samt andra enheter inom individ- och familjeomsorgen (IFO) om normaliseringsprocessen och uppbrottsprocessen. Barn och familj arbetar aktivt för att informera om befintlig verksamhet som riktar sig mot kvinnor som utsatts för våld. I detta arbete ingår bl.a. att sprida befintlig informationsbroschyr på offentliga platser.

4.1.3 Våra kommentarer

Det sker uppsökande och förebyggande verksamhet för stöd till våldsutsatta och barn som bevittnat våld och vi bedömer denna som god. Det är svårt att rikta information direkt till målgruppen p.g.a. de omständigheter som råder kring våldsutsatta. Vi anser att socialtjänsten arbetar engagerat och med stor insikt i problematiken kring våldsutsatta personer.

4.2 Upptäckt av våld i utredningsarbete gällande andra behov

4.2.1 Enheten för psykosocialt stöd för vuxna

Till enheten för psykosocialt stöd för vuxna kommer klienter med missbruksproblem i olika former. I merparten av ärendena förekommer våld i nära relationer. Personalen är observant på att våld kan förekomma och en stor del av insatserna åtgår till att medvetandegöra klienten om våldet och motivera dem till att söka hjälp för detta. Intervjuad uppger att det även finns verktyg för att hjälpa klienterna som utsätts för våld.

Under 2009 erhöll sex kvinnor hjälp i form av tjänsteköp där även insatser för våld i nära relationer ingick. Hittills under 2010 är motsvarande siffra tre kvinnor.

4.2.2 Enheten för stöd till försörjning

De flesta ärenden som rör våld i nära relationer uppmärksammas via enheten för stöd till försörjning, eftersom det ofta är den första kontakten med socialtjänsten. Klienten kan meddela att de utsätts för våld och vill ha stöd och hjälp. Socialsekreterarna förmedlar då en kontakt med berörd verksamhet, t.ex. Resurs Centrum och/eller Kvinnojouren, som handlägger ärendet vidare. Det kan även förekomma signaler på att våld kan förekomma i en nära relation. Socialsekreterarna får då arbeta med att medvetandegöra klienten om våldet och motivera dem till att söka hjälp.

Enheten för stöd till försörjningsstöd har ingen statistik och kan inte uppskatta hur många ärenden de handlägger som omfattar våldsutsatta personer.

4.2.3 Våra kommentarer

Vi noterar att personal vid enheten för psykosocialt stöd för vuxna och vid enheten för stöd till försörjning är uppmärksam om våld i nära relationer förekommer, vilket är tillfredsställande. Vi bedömer att det i stor utsträckning säkerställs att våld i nära relationer upptäcks i samband med utredning av andra insatser. Det är även positivt att verksamheterna bedömer att det finns verktyg att tillgå i tillräcklig utsträckning.

4.3 Personalens kompetens

All nyanställd personal i kommunen erhåller sedan ca ett år en broschyr där det framgår var de ska vända sig om de kommer i kontakt med personer som fått utstå våld i nära relationer. All personal som arbetar med handläggning och uppföljning av ärenden enligt socialtjänstlagen har inte teoretiska kunskaper inom området våld eller andra övergrepp av eller mot närstående enligt intervju.

Utbildningsinsatser rörande mäns våld mot kvinnor har erbjudits till personal som kommer i kontakt med kvinnor och barn som varit utsatt för våld. Personal från Familjens hus, chef för personliga assistenter, kurator vid ungdomsmottagningen, kurator vid elevhälsan och familjebehandlare har deltagit i denna utbildning. Det finns även intresse från andra verksamhetsgrenar att ta del av denna utbildning framöver. Socialtjänsten avser ta fram en kompetensutvecklingsplan rörande kvinnofridsfrågor, d v s kompetens inom områdena mäns våld mot kvinnor och barn som bevittnar våld.

Kommunen satsar på att det ska finnas särskilda kvinnofridsinstruktörer till stöd för anställda i kommunen. Idag har kommunen fem kvinnofridsinstruktörer. Dessa agerar samtalspartner för kollegor vid behov. Kvinnofridsinstruktörerna samlas regelbundet för att ta del av varandras erfarenheter samt utbildas ytterligare inom området.

4.3.1 Barn och familj

All personal som arbetar med myndighetsutövning inom barn och familj har socionomexamen enligt intervju. Vidare finns en projektanställd person med djupgående kunskap inom området. Personen i fråga kan bl.a. genomföra stödsamtal med våldsutsatta personer.

4.3.2 Psykosocialt stöd till vuxna

Personal som arbetar vid Psykosocialt stöd till vuxna har relevanta akademiska utbildningar. Personalen har generellt ingen utbildning i ämnet våld i nära relationer men deras uppgift är att upptäcka problemet och sedan överlåta hjälpinsatser till andra. Det finns en personal med kunskap om behandlingsmetoder för män som utövar våld. En vikarierande hemterapeut vid Psykosocialt stöd till vuxna har kunskap i Trappan, en metod riktad mot barn som sett sin förälder bli slagen. Resurser söks idag för att kunna utbilda ordinarie personal i nämnda metod.

4.3.3 Stöd till försörjning

Personalen vid enheten för stöd till försörjning har adekvat högskoleexamen samt utbildning rörande mäns våld mot kvinnor. Intervjuad upplever att de erhållit tillräcklig utbildning i området. Intervjuad framför att de ofta diskuterar svåra ärenden i arbetsgruppen och i detta sammanhang uppkommer även diskussion kring hur ärenden rörande personer som utsätts för våld ska hanteras.

4.3.4 Våra kommentarer

Det finns kunskap kring mäns våld mot kvinnor i organisationen, dock har inte all berörd personal den kunskapen idag. Det är tillfredsställande att utbildningsinsatser sker för att öka kunskapen kring våld eller andra övergrepp av eller mot närstående. I organisationen finns vikarier med specifik kunskap om behandlingsmetoder. Vi rekommenderar socialnämnden att säkerställa att denna eller motsvarande kunskap finns i organisationen även framöver. Vi bedömer att det pågår aktiviteter för att säkerställa att personer som arbetar med våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld har erforderlig kompetens.

4.4 Insatser

Kommunen har omorganiserat socialtjänsten så att det idag finns en gemensam väg in till socialtjänsten, Resurs Centrum, för barn, ungdomar och föräldrar samt övriga vuxna som varit utsatt för våld i nära relationer. Intervjuade upplever att vuxna utan barn inte har samma tydliga ingång som barn och föräldrar, eftersom det råder okunskap kring var vuxna ska vända sig. Resurs Centrum ger information och vidareförmedlar kontakt till personal som handlägger det enskilda ärendet. Personal vid Resurs Centrum har kunskap om hur de ska bemöta personer som bevittnat eller varit utsatt för våld.

Inom Vård och omsorg kan följande insatser erbjudas kvinnor och män; försörjningsstöd, tillfälligt boende, skyddat boende, kontaktperson, egen kontakt vid familjebehandling, samtalsstöd, familjerådgivning, missbruksstöd där även insatser i syfte att motverka våld i nära relationer ingår samt mansmottagning.

Barn kan erbjudas samtalsstöd vid Psykosocialt stöd till vuxna (Trappan modell/metod)

Idag sker ingen kartläggning av omfattningen i kommunen av våld eller andra övergrepp mot personer av närstående eller av barn som bevittnat våld. Idag finns uppgifter att hämta från t.ex. Brottsofferjouren som sammanställer tillgänglig statistik och de visar att andelen brott i form av våld i nära relationer ökat under senare tid.

Idag analyseras inte hur socialtjänstens stöd och hjälp motsvarar grupper och enskildas behov. Intervjuade anser att socialtjänsten kan ge barn som bevittnat våld tillräckliga insatser. Det är dock sårbart eftersom endast en person, en vikarie, behärskar tekniken. Socialtjänsten avser utbilda fler i nämnda metod. De insatser som socialtjänsten ger kvinnor som utsatts för våld kan de intervjuade inte bedöma om de är tillräckliga eller inte. Insatser riktad mot män anser intervjuade kan utvecklas. Idag finns mansmottagningen som är en relativt ny verksamhet, varför effekter är svåra att bedöma.

Det finns ingen statistik eller analys av nämndens verksamhet för kvinnofrid. I årsredovisning 2009 omnämns våld i nära relationer under rubriken Framtid. Det framgår att lagstiftningen skärpts samt att utöver allt lidande innebär våldet stora kostnader för samhället.

Handlingsplan för stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld fastställer

- Att regelbunden kartläggning kommer att ske genom enkäten Personligt samt insamlande av statistik
- Att analys av hur de sociala tjänster som erbjuds motsvarar grupper och enskildas behov ska ske genom enkäter och intervjuer
- Att statistik och analys av nämndens verksamhet för kvinnofrid ska redovisas i samband med årsredovisningen
- Att nämnden avser fullgöra sitt ansvar för kontroll och uppföljning av sådan verksamhet till vilken nämnden har lämnat över genomförandet av insatser enligt socialtjänstlagen genom att ta del av statistik.

4.4.1 Våra kommentarer

Det saknas kunskap om omfattningen av våld eller andra övergrepp mot personer av närstående eller av barn som bevittnat våld. Det saknas även kunskap i vilken grad erbjuden hjälp och stöd motsvarar befintligt behov. Vi kan därför inte uttala oss om det finns tillräckliga insatser.

Det är väsentligt att socialnämnden säkerställer att de behandlingsmetoder som används är utformade från den bästa tillgängliga kunskapen om våldsutsattas behov och barns behov samt vad som ger bäst resultat. Det är tillfredsställande att upprättad handlingsplan för stöd till våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld innehåller hur dessa områden ska hanteras i framtiden.

Vi rekommenderar socialnämnden att tydliggöra i organisationen vart vuxna som utsätts för våld ska vända sig vid behov av hjälp och stöd.

4.5 Samverkan

Det finns en samverkansgrupp som arbetar med våld i nära relationer. I samverkansgruppen finns representanter från socialtjänsten, polisen, akutmottagningen och primärvården vid landstinget samt Kvinnojouren. Intervjuade framför att det råder ett nära samarbete mellan berörda myndigheter och att de arbetar för att trygga hela kedjan. Det tenderar dock att andra myndigheter inte prioriterar arbetet i önskad utsträckning. Intervjuade framför även att polisens arbete i större utsträckning är förebyggande och att de har förändrat sitt arbets sätt och ser numer på våld i nära relationer som ett brott.

Samverkansgruppen har gemensamt erbjudit utbildningsinsatser vid två tillfällen till en mycket bred målgrupp, t ex företagare, polis, sjukvårdspersonal och kommunal personal. Bl.a. har föreläsningar skett om mäns våld mot kvinnor, uppbrottsprocessen samt hur barn påverkas av att bevittna våld. Dessa sammankomster har varit välbesökta och uppskattade enligt de intervjuade.

Socialtjänsten har ett nära samarbete med Kvinnojouren och stöder deras verksamhet i olika former. I styrelsen finns representanter för socialnämnden, tillika i styrgruppen. Vidare är stödpersonen på Kvinnojouren anställd av kommunen sedan 1 maj 2010 och Kvinnojouren erhåller stöd i form av föreningsbidrag.

Socialtjänsten samverkar även med polisen för att skydda kvinnor som utsätts för våld t.ex. genom att initiera behov av överfallslarm. Vidare deltar socialchefen i länsstyrgruppen där frågor om våld i nära relationer behandlas.

4.5.1 Våra kommentarer

Socialtjänsten samverkar både internt i kommunen och externt med flertalet berörda myndigheter rörande hjälp och stöd till kvinnor som blivit utsatta för våld och barn som bevittnat våld, vilket är tillfredsställande. Ett nära samarbete sker även med Kvinnojouren som är en viktig part i denna fråga. Vi bedömer att befintlig samverkan är tillfredsställande.

4.6 Dokumentation

Granskningen avsåg granska 10 akter för att kontrollera om kraven på dokumentation uppfylls. Socialtjänsten har dock endast fått fram sex utredningar rörande barn som bevittnat våld, vilka totalt avsåg två akter, samt en utredning rörande en vuxen som utsatts för våld.

Granskningen visar att dokumentationen av utredningar utvecklats positivt under 2000-talet. Utredningar från 2009 uppfyller samtliga krav på innehåll som rör utredningar av barn som bevittnat våld.

Flera utredningar överskred lagens krav om att en utredning ska vara klar inom 4 månader. Socialnämndens arbetsutskott har delegation att besluta om förlängning av utredningstid i ärenden som rör barn. Utskottet erhåller regelbunden redovisning om antalet inkomna ärenden, påbörjade ärenden samt avslutade ärenden. I årsredovisning 2009 framgår att 8 % av genomförda utredningar för barn och unga på IFO överstiger en utredningstid på 4 månader. Motsvarande andel var 18 % 2008.

Vi noterade att likartade journalanteckningar påträffats i en akt daterat två dagar i följd, vilket orsakar osäkerhet om när dokumenterad händelse och dess resultat ägt rum. Vidare återfanns beslut i journalanteckningar där det inte var angivet "inledd utredning".

4.6.1 Våra kommentarer

Sammantaget bedömer vi att dokumentationen är tillfredsställande. Samtliga delar som ska ingå framgår av utredningarna. Vi rekommenderar socialnämnden att påtala vikten av att dokumentera korrekt i journalanteckningar.

2010-08-12

Helena Lundberg, uppdragsledare